

درس ۵:

معرفت شناسانه	انسان شناسانه	هستی شناسانه	عقاید و ارزش های بنیادین فرهنگ
روشنگری	اومانیسم	سکولاریسم	عقاید و ارزش های فرهنگ معاصر غرب

سکولاریسم: رویکرد دنیوی به جهان هستی در ابعاد علمی و نظری

سکولاریسم پنهان	سکولاریسم آشکار
دارای رویکرد گزینشی به ابعاد معنوی و دنیوی نهضت پروتستانتیسم	انکار ابعاد متافیزیکی و فوق طبیعی (معنوی) مکاتب ماتریالیستی و مادی گرایانه

هستی شناسی: پاسخ به پرسش هایی درباره جهان هستی

هستی شناسی دنیوی	هستی شناسی معنوی
آبادی دنیا: هدف مستقلی است + اهداف دنیوی دنبال می شود.	آبادی دنیا: هدف مستقلی نیست + وسیله ای است در خدمت اهداف معنوی

انسان دیندار در فرهنگ غرب	انسان مادی گرا در فرهنگ دینی
رفتار های دینی خود را با تفاسیر دنیوی توجیه می کند.	اهداف دنیوی خود را آشکار نمی کند. رفتار دنیوی خود را با پوشش دینی پنهان می کند.

اومانیسیم :

انسان شناسی دینی و معنوی	اومانیسیم (از نتایج منطقی سکولاریسم)
فقط خداوند اصالت دارد و همه موجودات نشانه های او هستند.	به معنای اصالت انسان دنیوی است.
انسان بر اساس مشیت الهی می تواند وظیفه تدبیر معنوی این جهان را داشته باشد.	انسان موجودی است که اصالتا و با نظر به ذات خود ، اراده تصرف در موجودات دیگر و اسط بر آن ها را دارد.
حقوق انسان صورت معنوی دارد و مبتنی بر فطرت الهی انسان است.	حقوق انسان صورت دنیوی دارد و براساس خواسته ها ، عادت ها و تمایلات طبیعی آدمیان شکل می گیرد.

انسان مادی گرا در فرهنگ اومانستی	انسان مادی گرا در فرهنگ دینی
خواسته ی خود را بدون نیاز به توجیه الهی به رسمیت می شناسد . اومانیسیم ، به فرعونیت آشکار ترجمه می شود.	اهداف دنیوی خود را آشکار نمی کند. رفتار دنیوی خود را با پوشش دینی پنهان می کند. مثل فرعون که برای توجیه رفتارش ، خود را خدا معرفی می کرد.

هنر مدرن فرهنگ غرب	هنر قرون وسطی در فرهنگ غرب
بر ابعاد جسمانی و زیبایی بدن انسان تمرکز دارد.	بر ابعاد معنوی و آسمانی انسان ، تمرکز دارد. چهره ی اسوه های آسمانی در هاله ای از قداست ترسیم می شود.

روشنگری: روش رویارویی با شناخت + معرفی موانع شناخت حقیقت + راه وصول به آن

روشنگری در معنای خاص	روشنگری در معنای عام
مبنی بر معرفت شناسی پذیرفته شده در فرهنگ غرب	مبنی بر معرفت شناسی پذیرفته شده در فرهنگ دینی
با دو مبنای سکولاریسم و اومانیزم همراه است + وحی و شهود را در شناخت حقیقت کنار می گذارد.	در فرهنگ اسلام عقل و وحی دو پیامبر ظاهری و باطنی برای شناخت حقیقت هستند.
هنگامی که با شناخت عقلی همراه شود، به دلیل اینکه وحی را نمی پذیرد، به دئیسم (لامذهبی) ختم می شود. اگر به شناخت تجربی محدود شود، دانش سکولار را پدید می آورد.	هنگامی که با هستی شناسی قدسی و معنوی همراه شود، با استفاده از عقل تجریدی و تجربی، تفسیر دینی از انسان و جهان ارائه می دهد.

دانش سکولار: فاقد توانایی داوری درباره ارزش ها و آرمان های انسانی + دانش ابزاری در خدمت ارزش های دنیوی + اصیل دانستن خواسته های دنیوی

از پایان سده بیستم	سده نوزدهم و بیستم	سده هفدهم و هجدهم
افول تجربه گرایی و ایجاد بحران معرفت شناختی در فرهنگ مدرن	بیشتر رویکرد حس گرایانه (تجربی)	بیشتر رویکرد عقل گرایانه